

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยได้ดำเนินการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ ดังต่อไปนี้

- \bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
- S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- n แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
- t แทน ค่าสถิติของการแจกแจงแบบที (t-test Distribution)
- * แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็น 2 ระยะ ซึ่งในระยะที่ 1 เป็นการ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 และระยะที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมและรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็น สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ ในด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยการใช้ค่าสถิติ t-test (Independent Sample Group)

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ จากแบบสอบถามปลายเปิด โดยผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่ และเรียงลำดับความถี่

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาจำนวนและร้อยละ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1

จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพ		
ผู้บริหารสถานศึกษา	40	35.00
ครูวิชาการ	73	65.00
รวม	113	100

จากตารางที่ 4.1 พบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง 113 คน แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และมีครูวิชาการ จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 65

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมและรายด้าน ดังปรากฏผลตามตารางที่ 4.2-4.7

ตารางที่ 4.2

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการ	ระดับการปฏิบัติงาน		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร	4.50	.42	มากที่สุด
2. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.44	.43	มาก
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.43	.44	มาก
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.08	.45	มาก
5. ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.43	.56	มาก
รวม	4.37	.36	มาก

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = .36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร มีระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = .42) นอกนั้นมีระดับการปฏิบัติงาน ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .43) ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .44) ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .56) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .45)

ตารางที่ 4.3

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการสร้างความตระหนักให้แก่บุคลากรและชุมชน ให้เห็นความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตร	4.46	.59	มาก
2.	มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ปัญหาและความ ต้องการของชุมชน ท้องถิ่นในการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา	4.41	.59	มาก
3.	มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของ สถานศึกษาในหลักสูตรสถานศึกษา	4.62	.50	มากที่สุด
4.	โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ใน หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายคุณลักษณะที่พึงประสงค์และหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551	4.64	.53	มากที่สุด
5.	หลักสูตรสถานศึกษาได้มาจากกระบวนการมีส่วนร่วม ในการจัดทำของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการ สถานศึกษา	4.59	.57	มากที่สุด
6.	มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้และบริหาร จัดการอย่างเหมาะสม	4.51	.58	มากที่สุด
7.	มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุง พัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	4.25	.72	มาก
	รวม	4.50	.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.3 สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีสภาพการปฏิบัติงาน ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = .42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ โครงสร้างหลักสูตรและสาระต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์และหลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ชั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 (\bar{X} =4.64, S.D.= .53) รองลงมาคือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ภารกิจของสถานศึกษาในหลักสูตรสถานศึกษา (\bar{X} =4.62, S.D.= .50) และหลักสูตรสถานศึกษาได้มาจากกระบวนการมีส่วนร่วมในการจัดทำของครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษา (\bar{X} =4.59, S.D.= .57) ตามลำดับ โดยข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการนิเทศ ติดตาม ประเมินผล ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง (\bar{X} =4.25, S.D.= .72)

ตารางที่ 4.4

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา มีหลักฐานร่องรอยที่ตรวจสอบได้	4.59	.52	มากที่สุด
2.	ครูได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ครบถ้วนสมบูรณ์	4.38	.60	มาก
3.	ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.41	.59	มาก
4.	มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อวิเคราะห์และจัดกิจกรรมเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียน	4.43	.62	มาก
5.	ครูจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน	4.46	.62	มาก
6.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา	4.46	.61	มาก
7.	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.44	.56	มาก
8.	มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดหา และพัฒนาเทคโนโลยีมาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างทั่วถึง	4.35	.62	มาก
9.	มีการนิเทศติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง	4.34	.71	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.4 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	\bar{X}	S.D.	ระดับ
10.	มีการส่งเสริมให้ครูมีโอกาสพัฒนาตนเองทางด้าน วิชาการในรายวิชาที่สอนอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง	4.43	.71	มาก
	รวม	4.44	.43	มาก

จากตารางที่ 4.14 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีสภาพการปฏิบัติงานด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = .43) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ทุกรายวิชา มีหลักฐานร่องรอยที่ตรวจสอบได้ ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = .52) รองลงมาคือ ครูจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .62) และมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยเน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .61) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการนิเทศติดตามการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .71)

ตารางที่ 4.5

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบการวัดประเมินผล ของสถานศึกษา	4.61	.58	มากที่สุด
2.	มีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	4.44	.62	มาก
3.	มีการดำเนินการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการ ปฏิบัติและผลงาน	4.40	.72	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4.	จัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์และ ผลการเรียนรู้จากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและ อื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษากำหนด	4.46	.64	มาก
5.	มีเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล อย่างเพียงพอ	4.51	.65	มากที่สุด
6.	ครูมีปฏิทินวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาที่สอดคล้อง กับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้	4.44	.65	มาก
7.	มีการนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้	4.36	.66	มาก
8.	มีการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ผู้ปกครองและ ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ	4.34	.62	มาก
	รวม	4.43	.44	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีสภาพการปฏิบัติด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .44) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการวัดผลและประเมินผลตามระเบียบการวัด ประเมินผลของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .58) รองลงมาคือ มีเอกสารแบบฟอร์มที่เกี่ยวกับการวัด และประเมินผลอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = .65) และจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถานศึกษาอื่น สถานประกอบการและอื่น ๆ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษากำหนด ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .64) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการรายงานผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ให้ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .62)

ตารางที่ 4.6

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการนิเทศการศึกษา

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านการนิเทศการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการสำรวจปัญหาและความต้องการ ก่อนการวางแผน การนิเทศภายในก่อนทุกครั้ง	4.38	.65	มาก
2.	มีการนำผลการนิเทศมาวิเคราะห์ร่วมกันจัดลำดับ ความสำคัญของการแก้ปัญหา ก่อน-หลัง	4.16	.78	มาก
3.	นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการนิเทศภายใน	4.13	.62	มาก
4.	การดำเนินงานนิเทศภายในมีรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม	3.93	.68	มาก
5.	ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาใน สถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง	3.94	.74	มาก
6.	ผู้นิเทศได้ชี้แจงผลการประเมินการนิเทศภายในให้บุคลากร ในสถานศึกษาได้รับทราบ	4.04	.74	มาก
7.	นำผลการนิเทศไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกิจกรรม การนิเทศและปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ของครู	3.94	.60	มาก
	รวม	4.08	.45	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีสภาพการปฏิบัติ ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.08$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณา เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการสำรวจปัญหาและความต้องการ ก่อนการวางแผน การนิเทศภายในก่อนทุกครั้ง ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .68) รองลงมาคือ นำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนมาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการนิเทศภายใน ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = .62) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = .74) การดำเนินงานนิเทศภายในมีรูปแบบหลากหลายและเหมาะสม ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = .68)

ตารางที่ 4.7

ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ ความเป็นเลิศของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	มีการประชุมสัมมนาเพื่อสร้างความตระหนักในเรื่องการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา	4.42	.60	มาก
2.	จัดระบบโครงสร้างสถานศึกษาให้รองรับการจัดระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.36	.67	มาก
3.	มีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ	4.46	.70	มาก
4.	มีการกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาในระดับกลุ่มงานภายในสถานศึกษา	4.52	.65	มากที่สุด
5.	มีการกำกับติดตามตรวจสอบ ประเมินผลและรายงานผลการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา	4.44	.68	มาก
6.	มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	4.28	.69	มาก
7.	มีการจัดทำแบบปฏิบัติการประจำปีรองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.46	.65	มาก
รวม		4.43	.56	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 มีสภาพการปฏิบัติ ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ มีการกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษาในระดับกลุ่มงานภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = .65) รองลงมาคือ มีการจัดทำแบบปฏิบัติการประจำปีรองรับการปฏิบัติงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .65) และมีการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องและเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.46$, S.D. = .70) ตามลำดับ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ มีการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .67)

ตอนที่ 3 วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในสภาพการดำเนินงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการ โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน ปรากฏดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.8

เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูวิชาการในภาพรวมและรายด้าน

ความเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน วิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ	สถานภาพ				t	p
	ผู้บริหาร N=40		ครูวิชาการ N=73			
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร	4.45	.45	4.53	.40	-.987	.326
2. ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.46	.44	4.40	.44	.667	.506
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	4.49	.49	4.42	.40	.855	.394
4. ด้านการนิเทศการศึกษา	4.51	.42	3.84	.24	9.158*	.000
5. ด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน และมาตรฐานการศึกษา	4.58	.49	4.33	.58	2.254	.026
รวม	4.50	.40	4.30	.31	2.609*	.011

หมายเหตุ. *p < .05

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ มีความเห็นต่อสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา เขต 26 โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ มีความเห็นต่อสภาพการดำเนินงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูวิชาการ และด้านพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและ ครูวิชาการมีความเห็นต่อสภาพการดำเนินงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารสถานศึกษามีระดับความคิดเห็นสูงกว่าครูวิชาการ ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลมาจัดหมวดหมู่และเรียงลำดับความถี่ ดังปรากฏผล ตามตารางที่ 4.8 – 4.13

ตารางที่ 4.8

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร

สภาพการปฏิบัติงาน	ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ	ความถี่
1. ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1. จัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรแก่ครูโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้โดยตรงที่โรงเรียน	18
2. การพัฒนาหลักสูตรขาดความต่อเนื่อง	2. มีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบและร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบัน	13
3. การจัดทำหลักสูตรขาดความร่วมมือจากผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องดำเนินการเองทั้งหมด	3. สร้างความตระหนัก โดยให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกัน	11
4. ขาดการประชาสัมพันธ์ และการจัดทำคู่มือหลักสูตรไม่ทั่วถึงและเพียงพอ	4. ควรมีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตร	6
5. หลักสูตรสถานศึกษาไม่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน	5. พัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับบริบทของชุมชน	5
6. การนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้และลงสู่ผู้เรียนต้องปรับปรุงและพัฒนา	6. ควรมีการวิเคราะห์หลักสูตร ปรับโครงสร้างหลักสูตรให้เหมาะกับผู้เรียนพร้อมทั้งต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ เกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านหลักสูตรและบริหารหลักสูตร มีความถี่สูงสุดคือ ครูขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ การพัฒนาหลักสูตรขาดความต่อเนื่อง มีข้อเสนอแนะ คือ จัดอบรมการพัฒนาหลักสูตรแก่ครูโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้โดยตรงที่โรงเรียน และมีคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ และร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ

ตารางที่ 4.10

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สภาพการปฏิบัติงาน	ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ	ความถี่
1. บุคลากรไม่เพียงพอ เนื่องจากการโอน การย้าย ลา เกษียณอายุราชการ	1. จัดสรรอัตรากำลังครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดในแต่ละกลุ่มสาระแม้ไม่ตรงกับความถนัดและวุฒิการศึกษา	16
2. การจัดสรรอัตรากำลังครูไม่ตรงกับ ความถนัดและวุฒิการศึกษาของครู	2. จัดส่งครูเข้าอบรมตามความสนใจและความเหมาะสมเพื่อพัฒนาความรู้	12
	3. ขออัตรานักศึกษาฝึกสอนในสาขาที่โรงเรียนขาดแคลนมาสอนแทน	9
3. ครูมีภาระงานมากเนื่องจากนโยบายจากต้นสังกัด หน่วยงานและองค์กรภายนอกอื่น ๆ ทำให้มีเวลาไม่พอเพียงสำหรับจัดการเรียนการสอน	4. ควรปรับลดนโยบาย โครงการจากต้นสังกัด หน่วยงานและองค์กรภายนอก เนื่องจากต้องจัดสรรครูเข้าดำเนินการตามนโยบายของต้นสังกัดและหน่วยงานภายนอก	5
4. บุคลากรขาดทักษะ โดยใช้วิธีการสอนแบบเก่าไม่ทันสมัย ขาดความหลากหลาย	5. จัดอบรมเพิ่มเติม ศึกษาดูงานตลอดจนส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การอบรมออนไลน์	3
6. การนิเทศ กำกับ ติดตามของผู้บริหารขาดความต่อเนื่อง	6. ควรจัดทำแผนการนิเทศอย่างเป็นระบบและนิเทศอย่างจริงจังและมีการกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง	2

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ มีความถี่สูงสุดคือ บุคลากรไม่เพียงพอ เนื่องจากการโอน การย้าย ลา เกษียณอายุราชการ รองลงมาคือการจัดสรรอัตรากำลังครูไม่ตรงกับ ความถนัดและวุฒิการศึกษาของครู ซึ่งมีข้อเสนอแนะ คือ จัดสรรอัตรากำลังครูเข้าสอนแทนครูที่ขาดในแต่ละกลุ่มสาระแม้ไม่ตรงกับ ความถนัดและวุฒิการศึกษา จัดส่งครูเข้าอบรมตามความสนใจและความเหมาะสมเพื่อพัฒนาความรู้ และขออัตรานักศึกษาฝึกสอนในสาขาที่โรงเรียนขาดแคลนมาสอนแทน

ตารางที่ 4.11

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน

สภาพการปฏิบัติงาน	ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ	ความถี่
1. ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่หลากหลาย ไม่วัดผลตามสภาพจริง เน้นการวัดความรู้ความจำ	1. ผู้บริหารจัดส่งครูเข้าอบรมตามความสนใจและความเหมาะสม 2. จัดสรรงบประมาณและกำหนดแผนพัฒนาครูเพื่อพัฒนาเครื่องมือ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมากยิ่งขึ้น	8
2. ไม่มีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลให้แก่ครู	3. จัดทำคู่มือการวัดและประเมินแก่ครู	5
3. เอกสารการวัดและประเมินผลมีมากเกินไปทำให้ครูทำงานซ้ำซ้อน เปลืองเวลา	4. ออกแบบแบบฟอร์มที่ลดความซ้ำซ้อน จัดซื้อแบบฟอร์ม เอกสารการวัดและประเมินผลให้สะดวกต่อครูผู้สอน	3
4. การเก็บเอกสารหลักฐานไม่เป็นระบบ	5. จัดระบบข้อมูล สารสนเทศตลอดจนเอกสารให้เป็นหมวดหมู่	1

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่ ความเป็นเลิศ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีความถี่สูงสุดคือ ครูใช้วิธีการวัดและประเมินผลไม่หลากหลาย ไม่วัดผลตามสภาพจริง เน้นการวัดความรู้ความจำ รองลงมาคือ ไม่มีการจัดทำคู่มือการวัดและประเมินผลให้แก่ครู ซึ่งมีข้อเสนอแนะคือ ผู้บริหารจัดส่งครูเข้าอบรมตามความสนใจและความเหมาะสมจัดสรรงบประมาณและกำหนดแผนพัฒนาครูเพื่อพัฒนาเครื่องมือ และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลมากยิ่งขึ้น และจัดทำคู่มือการวัดและประเมินแก่ครู

ตารางที่ 4.12

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการนิเทศการศึกษา

สภาพการปฏิบัติงาน	ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ	ความถี่
1. ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศการศึกษา	1. จัดให้มีการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มอบหมายผู้รับผิดชอบชัดเจน	20
2. วิธีการนิเทศไม่หลากหลาย เน้นการสังเกตการสอนทำให้ผู้รับการนิเทศเครียด	2. โรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้วิธีการนิเทศตัวต่อตัวแบบกัลยาณมิตรหรือการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและนำวิธีการนิเทศใหม่ ๆ มาใช้	15
3. ผู้รับการนิเทศมองภาพการนิเทศในแง่ลบ ว่าเป็นการจับผิด	3. จัดประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจว่าเป็นการติดตามเพื่อช่วยเหลือแบบกัลยาณมิตร	11
4. ผู้รับการนิเทศไม่ทราบผลของการนิเทศ	4. รายงานผลการนิเทศให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบเพื่อนำผลไปใช้ปรับปรุงต่อไป	6
5. ไม่มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ	5. นำปัญหาในปีที่ผ่านมาวิเคราะห์ วางแผนการทำงาน กำหนดผู้รับผิดชอบชัดเจน จัดทำปฏิทิน และแจ้งให้ครูทราบล่วงหน้า	3
6. คณะกรรมการที่ดำเนินการนิเทศมีภาระงานมากจึงทำให้ไม่มีเวลานิเทศ	6. เชิญวิทยากรภายนอกมาเป็นผู้นิเทศ/ใช้เวลาในช่วงที่ว่าง ช่วงพัก หรือหลังเลิกเรียนนิเทศ โดยการพูดคุย	3

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา มีความถี่สูงสุด คือ ขาดความต่อเนื่องในการนิเทศการศึกษา รองลงมาคือ วิธีการนิเทศไม่หลากหลาย เน้นการสังเกตการสอนทำให้ผู้รับการนิเทศเครียด ซึ่งมีข้อเสนอแนะ จัดให้มีการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องปรับปรุงให้เป็นปัจจุบันเสมอโดยมอบหมายผู้รับผิดชอบชัดเจนและโรงเรียนจัดอบรมให้ความรู้วิธีการนิเทศตัวต่อตัวแบบกัลยาณมิตรหรือการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนและนำวิธีการนิเทศใหม่ ๆ มาใช้

ตารางที่ 4.13

ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

สภาพการปฏิบัติงาน	ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ	ความถี่
1. ครูไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	1. สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานทั้งภายในและภายนอก	5
2. ครูขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา	2. จัดอบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีระบบประกันคุณภาพที่มาตรฐาน	3

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการบริหารงานวิชาการมุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา มีความถี่สูงสุด คือ ครูไม่ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษา มีข้อเสนอแนะ คือ สร้างความตระหนักให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนเห็นความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐานทั้งภายในและภายนอก จัดอบรมให้ความรู้ และศึกษาดูงานโรงเรียนที่มีระบบประกันคุณภาพที่มาตรฐาน

สรุปผลการวิจัยในระยะที่ 1 ผลการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติงานการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ผลปรากฏว่า สภาพการบริหารวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในภาพรวม ด้านที่มีสภาพการปฏิบัติงานน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำผลการวิจัยในประเด็นดังกล่าวไปศึกษาเชิงลึก เพื่อให้ได้แนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการบริหารงานวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ดำเนินการ ดังนี้

ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย เพื่อนำข้อมูลทั้งหมดที่รวบรวม มาสรุปเป็นแนวทางการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระยะที่ 2

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ สภาพการปฏิบัติงานการบริหารวิชาการ ที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ในด้านนิเทศการศึกษา กับกลุ่มเป้าหมายด้วยวิธีการสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย ผลปรากฏดังนี้

แนวทางในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมาย เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้านนิเทศการศึกษา ควรปฏิบัติดังสรุปการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ มีแนวทางการดำเนินงาน คือ การนิเทศแบบกัลยาณมิตร ดำเนินการนิเทศโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่าย ตลอดจนจนถึงฝ่ายบริหาร ซึ่งจะมียุทธวิธีนิเทศที่แตกต่างกันออกไป จัดอบรมให้ความรู้วิธีการนิเทศตัวต่อตัว (Coaching) เปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน
2. การจัดการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบนั้น ต้องมีการผสมผสานและนำรูปแบบที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการและความจำเป็น มีการวางแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ มีการประเมินและรายงานผลการนิเทศ ตลอดจนมีการขยายผล ยกย่อง เชิดชูเกียรติ
3. การจัดการนิเทศการศึกษาควรจัดทำทั้งในรูปแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ
4. การนิเทศการศึกษาควรนำเทคนิคที่หลากหลายมาใช้ โดยไม่เน้นเพียงการสังเกตการสอนเพียงอย่างเดียว อาจใช้ลักษณะการพูดคุย การให้คำแนะนำ
5. เมื่อคณะกรรมการนิเทศมีภาระงานมาก ควรดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการมีทีมงานที่หลากหลาย เช่น ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่าย ผู้บริหาร เป็นต้น ซึ่งอาจใช้เวลาช่วงเช้าก่อนเข้าแถวทำกิจกรรม ช่วงพักเที่ยง ช่วงเย็นหลังเลิกเรียนทำการนิเทศ โดยการพูดคุยให้คำแนะนำ
6. ควรชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้รับการนิเทศ ว่าการนิเทศไม่ใช่การจับผิด หากแต่เป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการพัฒนา

7. ควรมีการนำผลที่ได้จากการนิเทศไปใช้ โดยสะท้อนให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบทั้งจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนา เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ดังบทสัมภาษณ์บางตอน ดังนี้

แบบสัมภาษณ์

ชื่อโครงการวิจัย ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26

ผู้วิจัย นางสาวจรรุวรรณ แก้วจันทา นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชา การบริหารจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ส่วนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ถูกสัมภาษณ์

ชื่อ-สกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

ตำแหน่ง.....

วัน เดือน ปี ที่ให้สัมภาษณ์.....เวลา.....

สถานที่.....

เพศ.....อายุ.....ปี ระดับการศึกษา.....

สภาพการบริหารงานวิชาการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26 ด้านการนิเทศการศึกษา

ประเด็นคำถาม

1. วิธีการวางแผนการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน คือ

ในการจัดการนิเทศการศึกษาให้เป็นระบบนั้น ต้องมีการผสมผสานและนำรูปแบบที่เหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน ประกอบด้วย การสำรวจความต้องการและความจำเป็น ปัญหาและต้องการได้รับความช่วยเหลืออย่างไร โดยมีการพูดคุยกันในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ฝ่ายงาน และฝ่ายบริหารตามลำดับ นำมากำหนดปฏิทินการนิเทศที่ชัดเจน มีการวางแผนการนิเทศ ดำเนินการนิเทศ มีการประเมินและรายงานผลการนิเทศ ตลอดจนมีการขยายผล ยกย่อง เชิดชูเกียรติ อย่างเป็นระบบ

ประเด็นคำถาม

2. ขาดการนำวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาใช้ เน้นการสังเกตการสอนเพียงอย่างเดียว

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน คือ

โรงเรียนควรจัดอบรมให้ความรู้วิธีการนิเทศแบบตัวต่อตัว (Coaching) นิเทศแบบกัลยาณมิตร ดำเนินการนิเทศโดยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้างาน ฝ่ายบริหาร ซึ่งจะมีวิธีการนิเทศที่แตกต่างกันออกไป การนิเทศไม่จำเป็นเพียงแค่การเข้าไปสังเกตในชั้นเรียน อาจใช้วิธีการเดิน

สังเกตทั่วไป การพูดคุย การเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน นิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อนก็ได้

ประเด็นคำถาม

3. ขาดความต่อเนื่องในการจัดนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน คือ

โรงเรียนควรจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญต่อการดำเนินงาน จัดให้มีการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง มอบหมายผู้รับผิดชอบชัดเจน

ประเด็นคำถาม

4. การปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้รับการนิเทศ ที่มองการนิเทศในแง่ลบ เป็นการจับผิด

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน คือ

ควรชี้แจงสร้างความเข้าใจกับผู้รับการนิเทศ ว่าการนิเทศไม่ใช่การจับผิด หากแต่เป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ เพื่อให้เกิดการพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งการนิเทศเปรียบเสมือนกระจกสะท้อนการกระทำว่าทำได้ดีมากน้อยเพียงใด เมื่อเทียบกับเกณฑ์และได้มาตรฐานหรือไม่ ซึ่งการที่จะเปลี่ยนทัศนคติที่มีต่อการนิเทศในแง่ลบนั้น ผู้นิเทศต้องอาศัยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย อาศัยจิตวิทยา มีความเป็นกัลยาณมิตร ให้กำลังใจและการพูดคุย

ตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้นิเทศและผู้ถูกนิเทศด้วย

ประเด็นคำถาม

5. คณะกรรมการนิเทศมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลานิเทศ

ข้อเสนอแนะในการดำเนินงาน คือ

ใช้เวลาในช่วงเช้าก่อนเข้าแถวทำกิจกรรม ช่วงพักเที่ยง ช่วงเย็นหลังเลิกเรียนทำการนิเทศ โดยการพูดคุยให้คำแนะนำ โรงเรียนควรจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการประจำปี โรงเรียนควรเชิญวิทยากรจากภายนอกมาเป็นผู้นิเทศ/ลดภาระงานของคณะกรรมการนิเทศดำเนินงานอยู่ในรูปคณะหรือทำงานเป็นทีมควรดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการมีทีมงานที่หลากหลาย เช่น ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ หัวหน้าฝ่าย ผู้บริหาร เป็นต้น ซึ่งอาจใช้เวลาช่วงเช้าก่อนเข้าแถวทำกิจกรรม ช่วงพักเที่ยง ช่วงเย็นหลังเลิกเรียนทำการนิเทศ โดยการพูดคุยให้คำแนะนำ